

אתה

השקל

מאיר תדמור

משקיעי-חוץ מישראל:

כמה עצות

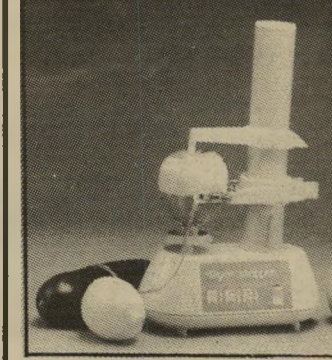
- מה הם אומרים על שנת 1989? שכדאי להשקיע ב:
 - מניות של חברות כימיה גדולות בגרמניה.
 - איגרות-חוב של האוצר האמריקאי.
 - ICI, קבוצת הכימיה הבריטית.
 - יורובונד, המניב הכנסה קבועה, שפרעונו עד ארבע שנים.
 - מניות של חברות-מתכת כסיה, בעיקר מניות נחושת.
 - מניות של חברות יפאניות מקור מיות.
 - כסף בבנק, אך בנק גדול.
 - או, מה שיותר טוב, השכונ נושא-ריבית-גבוהה בסניף של בנק גדול — באייתתה, למשל.
- עד כאן למי שמבקשים ללכת על בטוח.
- כמאן, מי שרוצים ביותר "אקשן", יותר סיכון, אבל גם סיכוי יותר גדול. הנה הרשימה:
 - מניות של חברות-נכסים מסויימות בהונג-קונג.
 - מניות של חברות אוסטרליות ל-כריית-זהב.
 - עסקות עתידיות בדולארים, נגר המגמה.
 - מניות של קבוצת KHD הגרמנית.
 - מניות של קבוצת-הבינוי HOP-WELL מהונג-קונג.
 - מניות תורכיות.
 - מניות של חברות-מתכת ומכרות בארצות-הברית.
 - מניות של רשת המרכולים GATEWAY.

קל יותר לתת עצות מה לעשות בכסף בחו"ל. לא משקיעי-חוץ הבאים להשקיע בארץ, אלא משקיעי-חוץ הנמצי בישראל: אף תושב ישראל ואף אזרחי ישראל שיושב פה. אומרים שיש לפחות 100 אלף איש הרשאים להשקיע כספים בחו"ל, ועוד כמה מאות אלפי פים הרוצים ויכולים, נגיד, להיות משקיעי-חוץ במסודות פיננסיים של אייתתה (ולעדיין, לא חשוב איפה שטראסה זה באמת שם).

כא שבועות כמו שנים ושואל מומחים במה כדאי להשקיע. יש להם תשובות עם קבלות. מומחים שכבר הספיקו לגלגל השקעות של מאות אלפי מיליון יוני דולארים, וגם להרוויח. עובדה: ה-משקיעים משמחים להגיע לשעריהם.

חזרו אליך האמאכר שלי

למי שלא הכירו, או אתם שכתו: האמאכר-שליימר הוא שמו של כלבו גירירוקי ותיק (נוסד 1848, מאו לפני מילתמת-האזרחים) ומפורסם, המוכר את מרכולתו באמצעות הרואר, בעיקר המרכולת: חפצים, מכשירים, מיתקנים, וסתר דברים משוגעים, שהכלבו מתמחה במכירתם, וחלקם הגדול מצוי רק בו. מיוצר במיוחד עבורו ונבדק במעבדית. המחירים יקרים, או לפחות לא זר-לים.

מקלף ירקות ופירות אוטומטי תפוחי-עץ, 177 שויות

יש שם כובעי-גולף מאוורר על-ידי אנרגיית-השמש, במחיר של 29.95 דולר, וגם מערכת מיווג-אווריר תפוחה ל-כריכה, במחיר של 8900 דולר, או רכב ממונע-אווריר, במחיר של 30 אלף דולר. הכל מיועד למשוגעים-לדבר, לי סקרנים המחפשים והאובדים חפצי צים יוצא-ידופן ומיליונרים משומעי-מים.

הנה המתנה שאי-אפשר בלעדיה: מה יותר משגע וענייני וחכם — זוכה בתשואות מהאשה, מהעית, מהחברה ומהסתם-מודמנת — כמו המקלף-האור-טומטי יש ירקות ופירות? מהשהה הנה תארו של המכשיר: אוטומטי, מקלף בקלות יתירה את קליפת הפרי או הירק בצורה אחידה, תוך שניות. הוא מסוגל לקלף תפוחי-עץ כינוני ב-17 שניות, קילוף דק ואחיד, ללא ביוז-כוח של התפוח עצמו. הקליפה בלבד. דרך-הפעולה: התפוח (למשל מוכי-נס בין שתי ירועות רוטטות, למשל ולמטה, וסכיני-הקילוף מוצמדת לחלק

נתוני-כניסה טובים

אני אוהב את הערכה של בעלי-הסורים ומחברי-הסקירות מטעם הבנקים ומטעם עצמם. הערכה בנוייה מחומרים קבועים, עם הרבה סיני-מניי-שאלה הנאמרים, אך לא מודפסים. מה שחשוב יותר, תמיד משתנה הסדר של הארזיה הפנימית.

עכשיו תורה של האופטימיות, אבל הזהירה, על כל מיקר-רה שלא יבוא. אומנם השוק עלה מנקודת-השפל של השנה הקודמת, נניח ב-40%, אבל העלייה מהירה מדי, צריך להיזהר. עד כאן גירסה של ערכה א. והנה גירסה ב' של ערכה ראשונה: השוק עלה ב-25% מתחילת השנה (לא מזכירים את הירידות של השנה הקודמת). יעשה אתנחתה קצרה, נניח לצורכי מימוש רווחים, אך אלה יפגשו בדרכם משקיעים חדשים וישנים. והתוצאה? נישתתם: שוב עליות!

אבל, כן אבל, צריך להיזהר, כל ידיעה עלולה לפגוע בשוק. למשל, שמדד הניקיי-דאי-ג'ונס, מדד המניות הכללי של בורסה-טוקיו, ירד. מה זה שייך? שייך מאוד, אם וכאשר המדד אצלנו ירד. אצל עוללים זה נקרא תירוף, אצלנו הערכה, ובמיקרים אחרים, תחזית.

נו, אז מה אתה מייץ, שואל אותי אחד מדורשי-טובתי הניצחיים. אני לא מייץ, אני משיב; אבל רמז אני יכול לתת לך. הנה, ברור לכל שהשוק היום טוב מזה שלפני חצי שנה. עובדה: הוא עלה. אתה שואל אם ישמיע לעלות. אני לא יודע, אך מקווה שכן. יש לו נתוני-פתיחה טובים לעלייה נוספת, וכאן אני מצטט מה שאומרים בעלי הסור והסקירות.

הוא, השואל, נראה בלתי-מרוצה.

עצה אחת אני מוכן בכל זאת ללחוץ לאוזנו. תשמע, אני אומר לו, אם עד עכשיו לא נכנסת לבורסה, במניות אני מתכוון, תיכנס. נניח 5% או 10% מתיק החיסכון שלך יכיר לים לעשות סיבוב בכמה מניות כבדות. יעשו בכל מיקרה יותר מצמודי-מדד ודולר.

בנקאי יפת מסיכוסה, מע"מ ושענות ווספות

יתר? מע"מ ועבודה. עשה השכן חשבון מהיר ואמר לו: כמה זמן תעבוד? השיב לו: אל תרצה, נתחיל ב-7 בבוקר וכבר ב-7 בערב יהיו לכם מים חמים. אני צריך לקבל את התשובה מה, כדי להתחיל בעבודה מחרתים, אחרת לא יהיה זמן בשבוע הזה. שאל השכן: אני לא מבין, בשביל עבודה של יום אחד אתה רוצה 1000 דולר? השיב לו: כן, אני עובד שעות נוספות וגם משלם מס-הכנסה. אבל אלף דולר ליום עבודה? זה המחיר. אתה רוצה, טוב: לא רוצה, גם כן טוב. את העבודה ביצע השרכר הרביעי במחיר של 2000 שקל, כיום חצי.

להם שוו תניית-ביניים קצרה, אפשר וצריך לרדת למסוף-הנוסעים במעבר, מה גם שיש תנאות פטורות-ממכס, ירד עות במחיריהן הווליים רווקא.

יורדים, נכנסים ישר לאיזור-התנור יות. המחירים זולים, אבל המזומנים נגי-מרו ככר כסין, מה עושים? מה עושים אחרים. שולפים את כרטיס-האשראי הדי-בינלאומי. הכרטיס שלו הוצא בישראל. בקיצור, קנו שלושה זוגות של געלי-ריבוק במחיר מצחיק של 90 דולר, פחות ממחיר זוג אחד בארץ.

אבל זה לא קרה לפני שהמוכר שאל אותו. אדוני, מאיזה ארץ? אלפית השנייה והוא תפס מה קרה: "איי אם פרנס ניקולטו", השיב באנגלית תוצרת-ישראל. "מול שהמוכר לא הסתכל במה שכתוב על הכרטיס, אחרת היינו בכרוך רציני", הוא אומר. ועוד משהו: עד היום לא הגיע החיוב. וראים אתם: גם שלישי-המחיר וגם אשראי לשלושה חודשים, ומי יודע עוד כמה. למה ריבוק עולה פי שלושה וארבעה בארץ? על כך נרון בהזדמנות אחרת במרוז זה.

שרברב: גם הוא יכול!

מתברר שלא רק ארנסט יפת (מ"בל"ל) יכול, גם השרברב השכונתי יכול. וזהו סיפור המעשה: בבית השכנים (ארבע קומות) ב-תלאיב, יצא מכלל שימוש הצינור המוביל מים חמים מדור-ההסקה. אין מנוס, צריך להחליף את הצינור, העולה מן הרוד, דרך פיר הצמוד להדר-המדד רגות, עד לקומה ד'. כמיצוות ועדי-הבית, הוזמנו ארבעה שרברבים להגיש הצעות-מחיר.

הראשון ביקש מחיר אסטרונומי, וכנראה לא הבין בעניין. נפסל על הסף. השני ביקש מחיר סביר, עם הרבה הסתייגויות ותוספות של "אם...". השלישי הוא הסיפור עצמו. בא, בדק, הסביר מה יש לעשות, טרח גם ליידיע קרוב של שכן מה גדולה מומחירי-תו. משהתבקש, טרח להגיש במהירות הצעת-מחיר, עוד באתו הערב, על טר-פס מתאים, כמעט בלי שגיאות-תיכונ. המחיר: 3000 ש"ח. השכן נבהל מעט, ושאל: איך זה? כמה עולים הצי-נורות (כלי תפר) והאביזרים האחרים? חישוב וחשב ואמר: בערך 800 ש"ח. והי

"ריבוק" במחיר מצחיק

יש לי חבר שהוזמן להרצות בכנס בינלאומי, שנערך בסין. הסתובב שם שלושה שבועות, עשה סרטי-וידאו יפה מאוד וחזר ארצה. בדרך לשם הכל היה בסדר. גם בדרך חזרה. אבל, המטוס, שבו חזר, תנה-נתיית-תידלוק בנסיכות דובאי, בקצה הדרומי של חצי-האי ערב. הוא קצת נבהל, גם אשתו. אמרו

ניתן לחברו לורם החשמל בקיר (110 וולט). המימדים: גובה — 29 ס"מ; עומק — 10 ס"מ. מישקל — 1 ק"ג ו-44 גרם. והמחיר, בחצי חינם, מציאה של ממש: 44.50 דולר, כולל מישלוח ברח-בי ארצות-הברית. מחיר של מציאה, שניים, ועוד לא גמרנו את ההקצבה (100 דולר, למי ששכח).

תמרורים

מחומרים ומחוכים

נחוג ♦ בני-יורק, יסידולתו ה-70 של ג'ורג' רבלינס, רקדן, כוריאור גראף ובימאי, בככורת המחומר החדש שלו, ברודוויי, שבו קטעים נבחרים מ-11 מחומרים שוברי-קופות, שאותם ביים רובינס בעבר, כשמחיר כרטיסי-הכניסה הטובים נקבעו על-דולר הכר-טיס (כנראה, בהתחשב בעלות הפקת ברודוויי — שמונה מיליון דולר). רובינס, שגודל כג'ורג' רבינוביץ, בנו של בעל מעדינייה ותנות-מחוכים יוצא-רוסיה, ביקר מיספר פעמים בארץ, על-מנת להרדיד להקות-דיקוד מקומיות ונודע במיוחד בהפקותיו רבות-המשמ-תתפים כהמך ואני וכנר על הגן.

יפני ופרדסים

נחוג ♦ בתל-אביב, יסידולתה ה-90 של הנה פולני, אחת ממלכות-היפוי האשונות בתולדות ארץ-ישי-ראל. פולני, שזכתה בכתר כשהיא כבר נשואה ואם לבת שלוש, עשתה זאת במסיגרת חגיגות העדלאידיע 1928, והיא ילידת ירושלים (בת לאחת המי-שפחות הספרדיות הוותיקות בכירה, מישפחת מייחס, יוצאת תורכיה) ואלי-מנתו של אברהם פולני, חייל בגרוד-נהגייה-פרדות של יוסף טרומפלדור-במילחמת-העולם הראשונה, שנפצע בקרבות גליפולי, מהם פונה ללונדון, בה התפרנס מתוך שיעורים לעברית. לימים נודע פולני יותר כפרדסן מצליח (מנכ"ל פרדס-סינדיקטם שבטיפולו היו כ-70 אלף דונם פרדסים) וכמשוק-הדרי ארץ-ישראל כבריטניה, תפקיד-איתו מילא, משך שנים, גם בנו, יורם, כיום בעל דיסקוסקט ומועדון-ביליארד-בצפון-הארץ.

סוכריות ותהילים

נחוג ♦ בבית-אבות ברעננה, יוס-הולדתו ה-103 של אליעזר קורני-פלד, הנחשב לאחד האנשים הקשישים בארץ. קורנפלד, שאיבר את מישפחתו הראשונה בשואה, היה עד לפני שנים מיספר בעל מכולת בכפר-סבא ומייחס את אריכות-ימיו, בין השאר, למיזמורי-התהילים, שאותם הוא קורא מדי בוקר ולאכילת הסוכריות המקובלת עליו מאוד מאז נגמל, לפני שנות-דור, מן-העישון.

רכבות ופרחים

נקבע ♦ כמתנדב הור הקשיש ב-יזר בקיבוצי הארץ, ולטר אשורני-רן, 74, אורח שווייץ ולשעבר מהל-תחנת-הרכבת בעיר-הקייט השווייצית ולוצרן (90 אלף תושבים). אשורנדן, שהתנדב לעבוד בקיבוץ רביבים שבנ-גב, מועסק שם, בתורש האחרון, כאמי-מת-הפרחים המקומית.

שחייה וחציבה

נפטר ♦ בחיפה, בגיל 86, דב ברל רפטור, מוטיקי תנועת-העיר-דה, אחד מחותמי מגילת-העצמאות ר-משך שנים ח"כ. רפטור, יליד רוסיה ובנו של סוחר, ברח בגיל 18 ממולדתו וברכו ארצה, בחתות את נהרה-גבול, הדנייסטר, שבין ברית-המועצות ורומ-ניה, כשחייה, תחת אש מישמרות-הג-כול משני הצדדים. בארץ היה רפטור חוצב וסוואר בנמל ועד מהרה לאיש-ציבור: ממייסדי הסדרות-העובדים, נואם מלהיב, ואיש אירגון ההגנה, ש-הקפיד ענה-להיחיים מצניע-לכת.

* שנבחר להיות דוברם של אלפי-עצירי-הברוקהנה, עת אלה נכבאו-על-ידי הבריטים, בקיץ 1946, במחנה-מעצר בריפי.